

**Střední škola umění a designu a VOŠ Brno, příspěvková organizace
Husova 10, 602 00 Brno**

Preventivní program

**„Škola pro život“
školní rok 2019/2020**

ředitel školy: ak. mal. Pavel Luffer

koordinace PP: Mgr. Petra Lužová – pracoviště Francouzská 101

Mgr. Jaroslava Šudentová – pracoviště Husova 10

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Po sloučení k 1. 1. 2012 se škola skládá z pracovišť v budově na ulici Husově a na ulici Francouzské.

V denním studiu se v budově na ulici Husova 10 vzdělává 253 žáků (z toho 50 chlapců) střední školy a v budově na ulici Francouzské 101 studuje 221 žáků střední školy (z toho 34 chlapců) a 86 studentů (z toho 16 chlapců) vyšší odborné školy.

2. RIZIKOVÉ FAKTORY ŠKOLY

Budova Husova je přímo v centru města. Velikost této budovy je velkým plusem, protože je malá a velmi přehledná. V každém křídle školy je jeden obor, kde mají žáci své zázemí a kde se schází se spolužáky stejného oboru všech ročníků. Z hlediska kouření jsou nejrizikovější průjezdy domů kolem školy, kde se kuřáci schází, a v menší míře dvůr školy, kde je však kouření zakázáno.

Riziková ve vztahu k výskytu sociálně negativních jevů je i skutečnost, že velká část žáků bydlí mimo rodinu (v domovech mládeže a na privátech, které jsou v tomto ohledu nejrizikovější), kde vzniká široký prostor pro výskyt rizikového chování ve volném čase.

Pozitivem je zájem žáků o obor, který studují (většinou již mají jasno o svém budoucím působení), jejich velká motivace dokončit studium a úzký kontakt hlavně s odbornými pedagogy, kteří mají možnost na studenty intenzivně výchovně působit.

Budova na ulici Francouzská je situována v „sociálně rizikové čtvrti“, která se momentálně radikálně mění revitalizací ulic a stavbou nových moderních budov. Budova školy je poměrně rozlehlá, všechny učebny (včetně odborných), školní hřiště a školní zahrada jsou v jednom objektu.

Šatny ve sklepě školy byly zrušeny, žáci mají skříňky v patrech oborů, místnosti WC, školní dvůr, přilehlá zahrada, rozsáhlé chodby, botanická zahrada a školní hřiště mohou být tak nejrizikovějšími místy pro rizikové chování žáků.

Od 1. 1. 2013 je do budovy na ulici Francouzská přestěhována Vyšší restaurátorská škola, která si s sebou přinesla své tradice a zvyklosti, studenty i pedagogy. V budově denně pobývá mnohem více zletilých osob.

Od 1. 9. 2017 byl do budovy na ulici Francouzská přestěhován obor Nová média z budovy z Husovy ulice. S jejich příchodem nastaly velké změny. Na každém oboru byla zhotovena odpočinková zóna (kuchyňky, pohodlná posezení) pro žáky, kteří se zde sdružují, seznamují a diskutují. Toto řešení organizace žáků (sdružování napříč ročníky v rámci každého oboru) považujeme jako velmi šťastné pro prevenci proti šikaně. Odpočinková zákoutí mají svá pravidla a mohou je navštěvovat i žáci jiných oborů.

Další riziková skupina jsou rodiče ze sociálně slabších vrstev a pracovní zaneprázdnění rodiče a rodiče s bydlištěm hodně vzdáleným od Brna.

Ředitel školy řídí dvě budovy zaměstnanců, žáků a studentů, fyzicky přítomen může být tedy pouze na jedné. V době nepřítomnosti ředitele na škole přebírají některé jeho funkce zástupci.

V budově na ulici Francouzská učí působící školená školní metodička prevence tento školní rok převážně v budově na Husově ulici a do budovy na Francouzské ulici dochází jednou týdně. Pro potřeby žáků i kolegů má stanoveny konzultační hodiny.

Velkým pozitivem pro školu je příchod psychologky, která bude celý školní rok působit na obou budovách preventivně i v intervenci.

Žáci, kteří přicházejí na školu, jsou již zasaženi sociálně negativními jevy, jako je kouření tabáku, pití alkoholu, kouření marihuany. Užívání jiných nelegálních drog než marihuany se vyskytuje v zanedbatelném procentu.

Ojedinelé náznaky šikany se nám zatím podařilo zachytit v počátečních fázích. Toto se podařilo hlavně díky rodinné atmosféře školy.

Problémy se záškoláctvím se též daří, až na ojedinělé případy, efektivně řešit. Toto je možné i díky spolupráci s rodiči a domovy mládeže.

3. CÍLOVÉ SKUPINY PROGRAMU

Nejdůležitějším cílem tohoto preventivního programu je navození bezpečí a příznivého sociálního klimatu ve škole. Prioritou je dlouhodobé působení na pedagogy, nepedagogické pracovníky, studenty, žáky a jejich rodiče.

První cílová skupina: žáci a studenti

- cílená osvěta v oblasti rizikového chování: záškoláctví, kouření, alkohol, doping, drogy, jiné závislosti, šikana, kyberšikana, nežádoucí sexuální chování, chování ve skupině vrstevníků, chování ve velkém městě (hlavně pro mimobrněnské žáky), intolerance – rizika, následky;
- učení se zdravému sebevědomí (asertivní vystupování);
- učení se znát lidská práva a občanské povinnosti – já versus okolí, národnostní menšiny;
- kam se obrátit v případě potřeby – osobně, kontakty po telefonu nebo internetu.

Druhá cílová skupina: zákonní zástupci a rodiče

- podpora úzké spolupráce školy s rodiči (zejména třídní učitelé);
- riziková skupina: rodiče ze sociálně slabších vrstev a pracovní zaneprázdnění rodiče, rodiče s bydlištěm hodně vzdáleným od Brna;
- navodit lepší pocit důvěry rodičů v školu a pocit vzájemné odpovědnosti a spolupráce.

Třetí cílová skupina: pracovníci školy

- hlavní cíl: otevřít prostor pro vzájemné sdílení a diskuse, zajistit průběžnou spolupráci všech pedagogů, třídních učitelů (dále TU), školní psycholožky (dále PS), školních metodiček prevence (dále ŠMP), výchovných poradkyní (dále VP) a vedení školy;
- podpora postavení pedagoga ve funkci ŠMP ze strany vedení školy;
- podřízení práce ŠMP celkové koncepci vedení školy;
- všichni (rozdělení na skupiny: vedení školy, TU, ostatní pedagogové, nepedagogičtí pracovníci školy): cílená osvěta v oblasti rizikového chování ze strany ŠMP;
- spolupráce TU se školním psychologem, metodikem a výchovným poradcem coby odborně vyškolenými v oblasti rizikového chování;
- spolupráce TU s vedením školy a vedení školy s TU;
- průběžné informování vedení školy o průběhu a účinnosti jednotlivých bodů preventivního programu, úzká průběžná spolupráce vedení školy s pracovníky Školního poradenského pracoviště (dále ŠPP);
- samostudium školního řádu, plánu prevence, krizového plánu školy a dalších materiálů z knihovny ŠMP a VP;

- podpora zájmu o kurzy a další vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování (popř. psychologie) ze strany pedagogů a ŠMP.

4. CÍLE PROGRAMU

Dlouhodobé cíle: Preventivní strategie školy

Preventivní strategie z dlouhodobého pohledu je představena v ŠVP, kde je zastoupena v průřezových tématech. Cílem těchto témat je, aby si žák uvědomil vzájemné přesahy a souvislosti znalostí a dovedností z různých vzdělávacích oblastí. Průřezová témata podporují formativní působení vzdělávacího procesu, rozvoj osobnosti žáků, jejich společensky žádoucí návyky, postoje a způsoby jednání. Podporují rovněž i rozvoj klíčových kompetencí. Průřezová témata jsou zařazována do všech ročníků ve vhodné vazbě na učivo konkrétních předmětů.

Téma **Občan v demokratické společnosti** napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Obzvláště v prvním ročníku je klíčová úloha třídního učitele při formování postojů žáků při utváření dobrého třídního kolektivu, ve kterém převažuje atmosféra vzájemného respektu a ochoty pomoci, kde není prostor pro projevy šikany. Žáci jsou seznamováni s institucí školního parlamentu, který se podílí na vytváření demokratického prostředí ve škole založeného na spolupráci, účasti a dialogu. Další oblastí je formování názorové orientace žáků na pozitivní životní hodnoty – formou besed a přednášek o nebezpečí návykových látek, o pěstování zdravého životního stylu.

Téma **Člověk a svět práce** je vhodně začleňováno v souvislosti s formováním kladného vztahu ke zvolenému oboru a k potřebě celoživotního vzdělávání, ale zároveň i k možné rekvalifikaci v budoucnosti. Ve vyšších ročnících je vhodná exkurze na úřad práce a jsou procvičovány dovednosti nezbytné pro hledání zaměstnání – sepsání žádosti o místo, sepsání životopisu, vyhledávání nabídek, seznámení se s možnou náplní vstupního pohovoru.

Téma **Člověk a životní prostředí** vede k pochopení zásadního významu přírody a životního prostředí pro člověka. V rámci odborného učiva je kladen důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách a zdrojích energie, na efektivním hospodaření s výrobky a odpady. Cílem je budování takových postojů a hodnotových orientací žáků, na jejichž základech budou utvářet svůj budoucí životní styl v intencích udržitelného rozvoje a ekologicky přijatelných hledisek.

Realizace tématu **Informační a komunikační technologie** spočívá ve zdokonalování schopností žáků pracovat s různými prostředky informačních a komunikačních technologií a to jak v běžném každodenním životě, tak i pro potřeby svého oboru a posléze i výkonu povolání. Téma je realizováno zejména v předmětech informační a komunikační technologie.

Střednědobé cíle

Střednědobé cíle slouží především k:

- vybudování příznivého sociálního klimatu ve škole - podpora tolerance žáků a studentů různých oborů vůči sobě navzájem;
- navození vzájemného respektu v pedagogickém sboru a vedení školy;
- vytvoření pevného komunikačního systému mezi pracovníky školy;
- jednotnému a systematickému výchovnému působení pedagogů na žáky a studenty;
- utváření kladných postojů pracovníků školy vůči ŠPP a vzájemná spolupráce;
- zajištění bezpečnějšího a příznivějšího prostředí pro žáky, studenty i zaměstnance školy;

- zavedení a fungování informačního kanálu směrem k rodičům a zákonným zástupcům přes internet, s možností konzultací z domova;
- vytvoření prostředí „veselá sborovna“ – mimoškolními akcemi podpora zdravého a příznivého klimatu ve vztazích mezi spoluzaměstnanci;
- efektivnímu a pravidelnému školení všech zaměstnanců školy v oblasti prevence rizikového chování (dle Metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zřízeních – č.j.: 21149/2016 a Metodického doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních – č.j.: 21291/2010-28 s 21 přílohami aktualizovanými 20. 12. 2017);
- účinné tvorbě a využití preventivního programu školy (koordinace tvorby a kontrola realizace ŠMP);
- zlepšení informovanosti o konzultační a poradenské činnosti ŠMP.

✓ směrem k žákům: nástěnka ŠMP, informace na dveřích zeleného kabinetu, přes TU, webové stránky školy

1. důkladné seznámení žáků se školním řádem a krizovým plánem školy;
2. preventivní působení na žáky během výuky, cíleně pak během suplovaných hodin nebo třídnických hodin pomocí diskusí na témata: naše třída, třídní kolektiv, společenské chování, právní vědomí, zdravý životní styl, zdravá rodina, společenské problémy soudobého světa, politické problémy, vrstevnické problémy,...
3. přesně stanovené třídnické hodiny určené ke komunikaci žáků s TU;
4. přesně stanovené hodiny a diskrétní místnost (Zelený kabinet) pro možnost individuálních pohovorů;
5. seznámení žáků s poradenskými a konzultačními službami ŠPP (osobně, přes TU, nástěnka, web);
6. cílená osvěta v oblasti prevence rizikového chování v hodinách OBN, IKT nebo jiných předmětech s pedagogy, ve které mají třídy nebo jednotliví žáci důvěru;
7. práce ve školním parlamentu – orgán, který jedná za žáky a studenty s vedením školy;

✓ směrem k rodičům a zákonným zástupcům: internet, školní webové stránky, přes TU

1. systematickým působením na žáky i jejich rodiče v důsledku odstraňovat nežádoucí jevy, zejména ty, které společnost mnohdy bere za běžnou normu chování;
2. školní řád a krizový plán na školních webových stránkách;
3. informovat rodiče o aktuálním dění ve škole pomocí webových stránek školy;
4. utužovat dobré vztahy s rodiči žáků pravidelným kontaktem (www, třídní schůzky, hovorové hodiny, konzultace, dny otevřených dveří);
5. kvalitní práce třídních učitelů ve spolupráci s rodiči a zákonnými zástupci (osobní, telefonický a písemný kontakt);
6. funkční poradenský systém a odbornost výchovné komise (ŠPP, ŘŠ);
7. možnost poradenské a odborné pomoci v krizových situacích rodiny (ŠPP);

✓ směrem k zaměstnancům: pravidelné porady, speciální porady a schůzky dle potřeby vedení školy

1. podpora ŠPP v pozici odborníků mezi ostatními pracovníky školy;
2. podpora odborné přípravy ŠPP;
3. pravidelná informovanost směrem k vedení školy, funkčnost výchovné komise (ŘŠ, ŠPP);
4. zajištění bezpečí ve škole (dozory na chodbách, uzavření školy čipovým systémem, ochrana z hlediska PO a BOZP,...);
5. spolupráce pracovníků školního poradenského pracoviště s TU a ostatními pedagogy;

- 6. podpora vytvoření zdravějšího klimatu ve vztazích mezi zaměstnanci školy (veselá sborovna);
- 7. utlumení průmyslových a textilních oborů a vznik nových oborů – žádaných uměleckých, čímž se sjednotí atmosféra školy a zastaví úbytek žáků na škole;
- 8. vylepšování pracovních podmínek (pěkně vymalované kabiny, třídy, tělocvična, hřiště, IT v učebnách, nové podlahy, nové prostory pro VOŠ, výtah pro zdravotně handicapované, ...);

ředitel školy

- vytváření podmínek pro realizaci prevence v oblasti sociálně patologických jevů
- podpora soustavného vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence
- aktivní podpora postavení pracovníků ŠPP v pozici odborníků

třídní učitelé

- stanovené třídnické hodiny pro komunikaci se třídou;
- vzdělávání v oblasti psychologie a komunikace, programy pro třídní učitele;
- systematická práce se třídou;
- spolupráce a vytvoření stabilní komunikační sítě s ŠPP a vedením školy;

pedagogové

- dodržování jednotného přístupu v řešení rizikových forem chování žáků;
- včasná intervence;
- upevnění komunikační sítě školy;
- komunikace s TU v oblasti prevence nebo represe rizikových chování žáků;
- účast na programech „veselá sborovna“ zaměřených na utužování kladných vztahů na pracovišti;
- samostudium v oblasti prevence SPJ, spolupráce s ŠPP, příp. zájem o DVPP;

nepedagogičtí pracovníci

- proškolení v oblasti prevence rizikového chování – nejvíce se pohybují v místech označených za riziková – viz krizový plán školy;
- úzká spolupráce s vedením školy a ŠMP.

Krátkodobé cíle

Příprava plánu kulturních, sportovních a preventivních aktivit pro žáky a studenty všech oborů:

první ročník SŠ:

- aktivity na seznámení vedené školní psycholožkou
- projekt primární prevence Ivany Kafkové, Dr.h.c. „Sebeobrana“

druhý ročník SŠ:

- beseda s pracovnící Anabell nebo školní psycholožkou– zaměřeno na zdravý jídelníček
- beseda se školní psycholožkou na téma Bezpečný internet, kyberšikana
- projekt lékařské fakulty – První pomoc
- beseda – Podané ruce nebo PČR– prevence zneužívání návykových látek

třetí ročník SŠ:

- prevence nežádoucího sexuálního chování
- bezpečné chování na internetu – studenti MU
- právní minimum – PČR
- prevence rizikového chování v dopravě – nadační fond Kolečko

čtvrtý ročník SŠ:

- prevence - finanční gramotnost
- problémy spojené s globalizací
- přípravný psychologický kurz „Maturita není strašák“ – školní psycholožka

napříč ročníky:

- skupiny osobnostního rozvoje vedené školní psycholožkou
- relaxační skupiny vedené školní psycholožkou
- plenéry a praxe ve skutečných firmách
- návštěvy Mahelovy knihovny a Moravské zemské knihovny
- návštěvy mešity, synagogy, Romského muzea
- návštěvy filmových představení dle nabídky kin a divadel
- sportovní akce – lyžařský kurz pro první ročníky
 - vodácký kurz pro druhé a třetí ročníky
- akce konané žáky a studenty – Mikuláš, Šuřinky, festival studentských hudebních kapel
- Šuřkafest – neformální setkání žáků s pedagogy, hudební produkce
- návštěvy výstav dle aktuální nabídky
- exkurze do galerií po celé ČR, Rakouska, Německa, Itálie a Francie
- účast na soutěžích uměleckých škol (Studentský design, GRAND PRIX MOBITEX)
- spolupráce s Galerií Vaňkovka + MG
- aktivní účast na akcích propagujících naši školu např. Dny otevřených dveří, mezinárodní veletrhy apod.

Školní poradenské pracoviště

1. Pracovní náplň školního psychologa

- Koordinuje psychologické poradenství na škole.
- Samostatně zajišťuje oblasti:

Na zakázku učitelů, rodičů a výchovného poradce provádí diagnostiku výchovných a výukových problémů žáků.

Zajišťuje psychologickou poradenskou činnost ve škole.

Je k dispozici žákům při řešení osobních problémů.

Poskytuje krizovou intervenci žákům, rodičům, učitelům.

Učitelům poskytuje pomoc při řešení obtížných výukových a výchovných situací.

Rodičům nabízí a poskytuje pomoc při řešení problémů v oblasti výchovy a vzdělávání.

Spolupracuje s výchovným poradcem v oblasti kariérového poradenství, provádí testy profesní orientace.

Prevence školního neprospěchu žáků, seznamuje žáky s efektivním učením a provádí osvětu v oblasti psychohygieny.

- Preventivní činnosti:

Pomáhá třídním učitelům při řešení aktuálních problémů třídních kolektivů.

Zjišťuje sociální klima ve třídách a kvalitu vztahů mezi žáky.

Ve spolupráci s třídními učiteli realizuje krátkodobé preventivní a intervenční programy se třídou.

Pomáhá ke zkvalitnění vztahů mezi žáky, žáky a třídním učitelem.

Pomáhá ke zkvalitnění spolupráce mezi učiteli, učitelem a rodiči, rodiči a školou.

- Další oblasti činnosti:

Metodická podpora učitelů a asistentů pedagoga.

Účastní se pracovních porad pedagogického sboru, kde referuje o své činnosti, sleduje a vyhodnocuje aktuální dění na škole, od vedení školy a pedagogů dostává pracovní zakázky.

Spolupracuje s poradenským zařízením při zajišťování poradenských služeb na škole.

V případě potřeby poskytuje se souhlasem rodičů informace o žákovi dalším odborníkům (PPP, SVP, SPC, psychiatři).

Spolupracuje při sestavování IVP pro integrované žáky.

Vede administrativu své činnosti.

Předkládá vedení školy plán své práce a závěrečnou zprávu o činnosti školního psychologa.

Neustále se vzdělává a pracuje na svém odborném růstu.

- Při své práci se řídí etickým kodexem školních psychologů.

2. Náplň práce výchovných poradkyň

- kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě
- pomoc s neprospěchem žáků a studentů školy
- pomoc (v rámci možností) se školními či rodinnými problémy žákům, studentům, případně i jejím rodičům
- pomoc při problematice komunikaci žáka s vyučujícím
- sestavení IVP pro handicapované žáky či sportovce
- pomoc pro žáky s SPU (vedení žáků, intervenční činnosti)
- příprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole
- poskytování služeb kariérového poradenství žákům/cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám

3. Náplň práce školních metodiček prevence

- zajištění programů primární prevence u externích odborníků
- úzká spolupráce s vedením školy (podpora ve školním řádu)
- spolupráce pracovníků poradenského pracoviště
- zajištění koordinace PP
- vypracování krizových plánů „Co dělat když...“ (přílohy tohoto PP)
- stanovení konzultačních hodin, možnosti konzultací po telefonu či internetu
- zajištění funkčnosti poradenského pracoviště a přenesení zajištění intervence na VP
- aktivní práce výchovné komise (ŠPP a ŘŠ)
- aktualizace nástěnky a informací na webu školy
- aktivní spolupráce se všemi skupinami zaměstnanců školy, s rodiči, aktivní práce se žáky
- nabídka pomoci a intervence Zeleného kabinetu studentům VOŠ

- vypracování manuálu pro práci TU
- seznámení všech pedagogů i nepedagogických pracovníků s novými MP v oblasti SPJ
- aktualizace a mapování sítě organizací a služeb poskytujících odbornou pomoc
- účast na pravidelných schůzkách metodiků s oblastní metodičkou
- další sebevzdělávání v rámci nabízených programů
- zapojení do projektu odhalování šikany „Nenech to být“

5. EVALUACE PP za školní rok 2018/2019

Vedení školy bylo seznámeno se závažností problematiky prevence SPJ. Ve školním řádu SŠ i VOŠ je zakotven zákaz přinášet, distribuovat a užívat návykové látky v areálu školy a přilehlých prostorách, také zdůrazněn zákaz kouření v celém areálu školy.

Ředitel školy ak. mal. Pavel Luffer pokračuje v realizaci nové strategie prevence rizikového chování žáků ve škole.

Škola se zapojila do projektu prevence šikany „Nenech to být“.

Výchovné poradkyně pracovaly s TU a některými třídami v rámci prevence a intervence.

Výchovné komise pracovaly se žáky s problémy s vysokou absencí či s klasifikací.

Vyučující byli seznamováni s preventivní strategií školy na pravidelných poradách – vedením školy nebo školním metodikem – vždy podle potřeby.

V průběhu školního roku bylo největším problémem kouření a záškoláctví.

Všechny mimoškolní aktivity naplánované na školní rok byly velmi dobře promyšleny, a proto úspěšně proběhly.

Pracovníci poradenského centra děkují všem pedagogům, kteří se aktivně podíleli na realizaci preventivního programu, zejména učitelům OBN, CJL, DVK, ANJ a CHE. Dále děkujeme všem ostatním vyučujícím i vedoucím oborů, že jsou při realizaci PP nápomocni.

PP za školní rok 2018/2019 je celkově shledán splněným.

6. KNIHOVNA PORADENSKÉHO CENTRA

Bělohávek, F.: **15 typů lidí, jak s nimi jednat, jak je vést a motivovat.** Praha, Grada 2010.

- efektivní komunikace s intrikánem, detailistou, plachým člověkem a dalšími typy, poznání jejich silných stránek a řešení problémů, které vytvářejí

Fieldová, E.M.: **Jak se bránit šikaně.** Praha, IKAR 2009.

- praktický rádce co to je a co s tím dělat pro děti, rodiče a učitele

Janáčková, J.: **Praktická komunikace pro každý den.** Praha, Grada 2009.

- sdělování beze slov, co prozrazuje první dojem, komunikace mezi mužem a ženou, zvláštnosti komunikace s dětmi

Martínek, Z.: **Agresivita a kriminalita školní mládeže.** Praha, Grada 2009.

- druhy agresí, přístupy k agr. chování, poruchy chování, šikana

Novák, T., Kudláčková, Y.: **Asertivní žena.** Praha, Grada 2008.

- jak vést rozhovor, reakce na kritiku, základní životní přístupy

Poupátová, Š.: **Netrapte se po rozvodu.** Praha, Grada 2009.

- právní rozvod a psychorozvod, děti rozvedených rodičů, nový vztah, nová rodina

Říčan, P., Janošová, P.: **Jak na šikanu.** Praha, Grada 2010.

- jak zjistit šikanu, psychologie dětské skupiny, vyšetřování šikany, výchovný zásah a náprava následků, prevence

Pipeková, J. a kol.: kapitoly ze speciální pedagogiky. Paido, Brno 1998.

Johnson, E.: Jak se vyhnout AIDS. Praha Lunarion 1993.

Dupal, L.: Kniha o marihuaně. Praha, Maťa 1996. Presl, J.: Drogová závislost. Praha, Maxdorf 1995.

Presl, J.: Drogová závislost. Praha, Maxdorf 1994.

Svobodová, A., Kozák, J.: Mládež a kouření. Praha, Ústav zdravotní výchovy 1990.

Nešpor, K., Csémy, L.: Alkohol, drogy a vaše děti. Praha, Sportpropag 1995.

Vitoušová, P., Koubová, E.: Rodina proti kriminalitě. Bílý kruh bezpečí.

Nešpor, K.: Tajná zpráva z planety X-III, alkohol, drogy, hry a jóga. Praha 1994.

Kolektiv autorů PPP Brno: Metodika prevence sociálně patologických jevů. Brno 2002.

Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H.: Prevence problémů působených návykovými látkami. Praha BESIP 1994.

Višňovský, P., Bečková, I.: Bludný kruh toxikomanií. Hradec Králové EIA 1998.

Kolektiv: Mládež, společnost a stát. Praha, IDM 1993.

Nešpor, K., Csémy, L., Pernicová, H.: Jak předcházet problémům na základních a středních školách. Praha, Sportpropag 1996.

Všechny tituly jsou k dispozici na požádání u ŠMP Mgr. Petry Lužové.

7. UŽITEČNÉ ODKAZY

Spondea, o.p.s., Sýpka 25, 613 00 Brno – Černá Pole

Konzultační hodiny: Po – pá: 8:00 – 18:00, telefonní linky v konzultačních hodinách:

telefon: +420 541 235 511, mMobil: +420 725 427 241, email: spondea@spondea.cz

Pro studenty: email: krizovapomoc@spondea.cz telefon: +420 608 118 088

Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje - psycholog: kpt. Mgr. Marek Ženata

tel.: 950 630 158, mobil: 724 590 361, e-mail: marek.zenata@firebrno.cz

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, PPP Brno, Sládkova 45, 613 00 Brno

Kontakt: 548 526 802, sladkova@pppbrno.cz

Sdružení podané ruce, Vídeňská 3, 639 00 Brno

Kontakt: 545 247 535, : info@podaneruce.cz

Psychiatrická ambulance pro uživatele návykových látek, Hapalova 22, 621 00 Brno

Kontakt: 541 226 070, psychiatricka.ambulance@podaneruce.cz

Anabell - poruchy příjmu potravy, Masarykova 506/37, 602 00 Brno

Kontakt: 724 824 619, posta@anabell.cz, www.facebook.com/centrum.anabell

Prevence AIDS, Gorkého 6, Brno

Kontakt: 724 810 125

Linka bezpečí: 800 155 555 (zdarma, 24 h denně)

Společenství proti šikaně: 737 436 120

Nenech to být (šikana): <https://www.nntb.cz/>

Linka pomoci obětem násilí Dona: 251 511 313

Help line AIDS: 800 144 444 (zdarma, Po - Č:13-18)

Národní linka prevence AIDS: 224915 564

Pedagogicko-psychologická poradna Zachova 1 602 00, Brno, tel: 543 245 914-6

Středisko výchovné péče, Mgr. Renata Ježková, SVP Gabriely Preissové, Brno - Žabovřesky

Kontakt: 549240166, 603790671, jezkova.renata@volny.cz

Policie ČR

8. UŽITEČNÉ WEBOVÉ STRÁNKY

www.nntb.cz

www.modralinka.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.prevcentrum.cz

www.drogovaporadna.cz

www.dropin.cz

www.drogy-info.cz

www.internetporadna.cz

www.nekurte.cz

www.bezcigaret.cz

www.psychoterapeut.cz

www.domacinasili.cz

www.stopnasili.cz

www.sikana.cz

9. LEGISLATIVA VZTAHUJÍCÍ SE K PREVENCI

Školský zákon č- 561/2004 Sb.

Zákon č. 65/2017 Sb. O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Zákon č. 563/2004 Sb. O pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Zákon 562/2004 Sb. Kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona.

Všechny jsou k dispozici v platném znění:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/zakony-1>

Vybrané vyhlášky vztahující se k prevenci:

Vyhláška č. 72/2005 Sb. O poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních - novelizována Vyhláškou č. 197/2016 Sb. s účinností od 1. 9. 2016

Dostupná na: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/vyhlasiky-1>

METODICKÁ DOPORUČENÍ MŠMT

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č.j.: 21291/2010-28 (21 příloh)

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14 423/1999-22 (Věstník MŠMT sešit 5/1999)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j.: 10 194/2002-14

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č. j. 37 014/2005-25 (Věstník MŠMT sešit 2/2006)

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j.: 21149/2016

Metodické doporučení pro práci s individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků č.j. MŠMT 43301/2013

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25 884/2003-24 (Věstník MŠMT sešit 11/2003)

ZÁKONY SOUVISEJÍCÍ

- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomaniemi a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů- novelizován Zákonem č. 106/2011
- Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, v platném znění
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 37/1989 Sb. o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, v platném znění
- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů
- Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

10. KRIZOVÝ PLÁN

určen pro žáky a jejich zákonné zástupce, rodiče a zaměstnance školy

Tento krizový plán obsahuje postupy, které řeší některé krizové situace ve škole.

VÝCHOVNÁ KOMISE

Ředitel školy (dále ŘŠ):	ak. mal. Pavel Luffer
Výchovný poradce (dále VP):	Mgr. Jiřina Rešková. Mgr. Romana Haluzová
Školní metodik prevence (dále ŠMP):	Mgr. Petra Lužová. Mgr. Jaroslava Študentová
Školní psycholog: (dále PS)	Mgr. Jiřina Kalová

AKUTNÍ KRIZOVÉ SITUACE

ublížení na zdraví – šikana – agrese – rvačka – vážný úraz – intoxikace žáka – nalezení alkoholu či OPL ve škole – projevy diskriminace – nepřátelství – projevy nesnášenlivosti – další možnosti

DEFINICE ŠIKANY

Na naší škole je šikanování jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků nebo zaměstnance školy.

Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít formu sexuálního obtěžování až zneužívání.

Může se realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků.

DEFINICE OPL

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky (m. j. omamné a psychotropní), které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací schopnosti. Patří sem také alkohol a tabák.

CO DĚLAT

Je-li žák svědkem či dozvěděl-li se o některé z krizových situací:

Jde-li o akutní situaci, okamžitě uvědomí nejbližšího dospělého člověka v okolí, paní uklízečku, učitele konajícího dozor na chodbě, ten ihned zasáhne a informuje ředitele školy.

Jde-li o neakutní situaci, uvědomí jakéhokoli pedagoga, třídního učitele, výchovného poradce, školního metodika prevence **NEBO NĚKOHO, KOMU VĚŘÍ.**

Anonymita a bezpečnost svědků je samozřejmostí!

CO DĚLAT

Má-li rodič podezření či zjistí-li, že jeho dítě nebo jiný žák je ve škole šikanován:

Jak rodič pozná, že je jeho dítě šikanováno nebo co má dělat, když zjistí, že jeho dítě šikanuje jiné, vám poradí na: www.minimalizacesikany.cz.

Rodiče se mohou osobně, písemně nebo telefonicky obrátit na třídního učitele nebo na kohokoli z výchovné komise:

603 171 183	ak. mal. Pavel Luffer	ředitel školy	luffer@ssudbrno.cz
545 125 633	Mgr. Helena Táborská	VP Franc.	taborska@ssudbrno.cz
543 421 381	Mgr. Romana Haluzová	VP Husova	haluzova@ssudbrno.cz
605 929 005	Mgr. Petra Lužová	ŠMP Franc.	luzova@ssudbrno.cz
543 421 378	Mgr. Jaroslava Študentová	ŠMP Husova	studentova@ssudbrno.cz

Ntb.cz – možnost anonymního nahlášení i jen podezření

CO DĚLAT

Je-li zaměstnanec školy svědkem či dozvěděl-li se o některé z krizových situací:

Intervenci (první pomoc) provádí:

Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci návykové látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

TABÁKOVÉ VÝROBKY

1. pokud možno žákovi výrobek odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat
2. sepsat o události stručný záznam s vyjádřením žáka, který ŠMP založí do agendy
3. v případě nezletilého žáka TU informuje zákonné zástupce
4. sankce podle školního řádu

KONZUMACE ALKOHOLU a OPL VE ŠKOLE

1. pokud možno žákovi výrobek odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat
2. **NEOHROZIT VLASTNÍ ZDRAVÍ NEBO ZDRAVÍ ŽÁKA!**

3. podle závažnosti momentálního stavu žáka posoudit, zda mu nehrozí nějaké nebezpečí, zajistit první pomoc případně lékařskou pomoc
4. pokud akutní nebezpečí nehrozí – sepsat o události stručný záznam s vyjádřením žáka, který ŠMP založí do agendy
5. informovat ředitele školy
6. v případě nezletilého žáka TU informuje zákonné zástupce, aby si žáka vyzvedli
7. sankce podle školního řádu, v případě opakování situace ŘŠ plní oznamovací povinnost